

Hispano Suiza Una joia de 1908

Parlar de la família Padrosa és parlar de camions, del transport i, per descomptat, d'uns grans emprenedors de casa nostra. Però en aquesta secció volíem centrar-nos, com fem sempre, en un vehicle. Aquesta vegada ens hem aturat a parlar del model Hispano Suiza de 1908 que hi ha exposat al Museu de la Tècnica de l'Empordà (MTE).

El Retrovisor

Martí Dacosta
FIGUERES

■ Vàrem arribar a la cita amb Margarita Pierre i Pere Padrosa una estona abans, així teníem l'oportunitat de fer algunes fotos i delectar-nos observant algunes de les moltes peces que hi ha al Museu de la Tècnica de l'Empordà (www.mta.cat). Sempre que passàvem per davant de l'edifici del MTE al carrer dels Fossos, ens havia interessat el llenguatge arquitectònic: absolutament tot està molt ben projectat, fet amb molta cura. Aquest disseny va ser obra dels arquitectes Dolors Sayeras i Quera i Josep Maria Casadevall Márquez.

Aquesta casa havia estat l'habitatge familiar dels pares de l'actual propietari, i a la part de baix s'hi va fer un gran garatge on es va instal·lar la seu original de l'empresa Transports Padrosa. Posteriorment, la família Padrosa Puignau hi va viure fins l'any 1989. "Quan va acabar la guerra, el meu pare va aixecar aquesta casa que estava en runes, amb materials reutilitzats, era una època molt difícil, no hi havia res" ens comenta Pere Padrosa. "Sempre he tingut molt de *carinyo* cap a aquest immoble -afegeix-, el pare hi havia patit i treballat molt, i crec que, si no hi haguéssim muntat el Museu, fàcilment, quan nosaltres no hi fóssim, s'hauria venut. Ara crec que serà més difícil, i el fills la podran conservar".

Feta la presentació i una primera introducció al Museu, els propietaris, amb l'elegant discreció que els caracteritza, accediren a participar conjuntament en la nostra entrevista-visitada. Mirant-nos l'Hispano Suiza des del taulell de recepció, el senyor Padrosa va començar a relatar la història del vehicle que havíem escollit.

"El vàrem comprar per casualitat, fa uns 25 anys. Un dijous, que és el dia que nosaltres fem festa, vàrem anar a Barcelona amb la meua dona a veure un concessionari de cotxes, i aquest Hispano Suiza estava allà. Em va cridar l'atenció la matrícula, GE-2, i vaig pensar: l'hem de comprar, no es pot deixar passar" explica Pere Padrosa. El cotxe havia d'anar a una subhasta però ell va demanar per comprar-lo i l'empresa va accedir-hi. "Ja m'agradava, però el vaig comprar per la matrícula, vaig regatejar, com s'acostuma a fer en aquests casos, i l'endemà hi havia un camió de casa que el va carregar per portar-lo cap a la nostra província".

Segons sembla, el primer propietari va ser un senyor de Barcelona que estiujava a Palafrugell. Potser l'anècdota que recorden amb més afecte els seus propietaris és la del casament del fill petit, en Xavier. Ell va utilitzar aquest cotxe per desplaçar-se fins a Sant Martí d'Empúries: "Al darrere hi portàvem un cotxe amb dos dels nostres mecànics pel que poguéssim passar...", comenta rialler el senyor Pere.

Els inicis de la marca

Farem una mica d'història per situar-nos i veure com varen ser els inicis de La Hispano Suiza. Emilio La Cuadra Abiol va fundar la primera marca de cotxes del nostre país. La Cuadra, militar de professió, artífex de portar

La millor rebuda

El vehicle ens dona la benvinguda al Museu de la Tècnica de l'Empordà

► **1** El matrimoni format per Margarita Pierre i Pere Padrosa al costat del cotxe Hispano Suiza de 1908 instal·lat en la primera sala del MTE. **2** La placa del constructor que certifica l'origen d'aquest vehicle històric. **3** La matrícula amb el número 2 de la província de Girona, ben bé sota la manivela que permet arrencar el motor. **4** Els promotors del Museu al costat de la seva col·lecció d'exemplars de la *Guia Michelin*. (Fotos **MARTÍ DACOSTA**)

per primer cop el llum elèctric a Lleida, va construir fins a sis cotxes. Les vagues del 1901 i un desconcert econòmic el deixaren immers en una situació financera insostenible. El seu principal creditor, J. C. Castro, per no perdre el capital, es quedà amb el negoci juntament amb el seu jove director tècnic, el suís Mark Birgkit. Malgrat l'acceptació dels vehicles, Castro, com La Cuadra, tenia entre mans un negoci poc lucratiu. Això i les nombroses pèrdues ocasionades per les habituals vagues d'aquell temps, varen obligar-lo a finalitzar el negoci el 1904.

Mark Birgkit va intentar reunir capital, però no el suficient, per intentar conservar l'empresa. Poc més tard, gràcies als seus contactes, va aconseguir involucrar membres de la burgesia industrial catalana per refundar-la. Els Seix, Fontcoberta i Damià Mateu, gran industrial del ferro i conegut per les seves grans dots d'organització, s'hi van apuntar. El 14 de juny de 1904 es creà la nova societat La Hispano Suiza, fàbrica de automòviles S.A. amb seu al carrer Floridablanca de la ciutat comtal.

Per a nosaltres, la gran importància d'aquest model, exposat al museu figuerenc, és que es tracta d'un dels primers exemplars amb

les innovacions de Birgkit, model tipus T *acorçat* amb motor de quatre cilindres i xassís de fusta armat amb xapa. Aquesta cuirassa feia tot un cos i protegia el motor de l'aigua, la pols o el fang. És molt difícil trobar dos models iguals, en aquella època la marca servia el motor i el xassís, la resta del vehicle el feien carrossers artesans independents.

Birgkit no només era un enginyer, era un creador avançat a la seva època. D'aquí vin-

"És molt difícil trobar dos models iguals, en aquella època la marca servia el motor i el xassís, la resta del vehicle el feien carrossers artesans independents"

dria la gran acceptació a Europa dels seus vehicles i les seves innovacions tècniques.

Les *Guia Michelin*

Durant la conversa amb el matrimoni Padrosa Pierre, tot ens agradava i sorgien nous temes, però potser el que més ens va cridar la nostra atenció va ser la fabulosa col·lecció de les *Guia Michelin*, amb el seu color vermell intens, ordenades des de la primera edició de l'any 1900 fins a la més recent de l'any 2009. Cronològicament, s'observen dos parèntesi: el del 1914-1919 i el del 1939-1945. Aquests períodes corresponen a l'esclat de les dues guerres mundials, períodes on, malauradament no estaven les coses com per a publicar, ni gosar vendre aquest tipus de material. Se'ns va ocórrer preguntar al senyor Padrosa:

- Al Museu hi ha moltes coses amb el *Bibendum* i la marca Michelin, però, vostè, quins pneumàtics fa servir en els seus vehicles?

- Jo sóc cent per cent de Michelin, no poso cap roda a cap dels meus vehicles que no sigui d'aquesta marca, sóc un dels seus clients més antics.

En aquest moment, la senyora Margarita també ens comenta que són membres del club de França de col·leccionistes d'objectes d'aquesta marca. El rigor i el bon gust del matrimoni Padrosa Pierre, a l'hora d'incorporar noves peces a la col·lecció, han fet que aquest Museu de la Tècnica resulti extraordinari. Us aconsellem que hi feu una visita, segur que no quedareu decebuts.

El logo de la cigonya va ser posterior

FIGUERES | M. D.

■ La Hispano Suiza va lluir per primera vegada una cigonya platejada en un model de luxe H6B presentat al Saló de París del 1919, en honor a una esquadrilla francesa d'aviació que equipava els seus motors. Aquesta esquadrilla havia destacat per les seves nombroses victòries. Com a símbol, els seus membres portaven aquest ocell pintat al fusellatge dels avions. En morir el 1917 un dels pilots més destacats, Georges Guynemer, Hispano Suiza el va voler homenatjar incorporant la cigonya al seu logotip.

El logo de la marca. MARTÍ DACOSTA